

Bakalářská práce

Student : Zuzana DĚNGEOVÁ

Obor : ČJ - ZSV

**Název práce v českém jazyce : Nová pojmenování motivovaná vlastními jmény
domácích politiků**

Název práce v anglickém jazyce : The new nomenclatures motivated by the proper names of the native politicians

Vedoucí bakalářské práce : PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Posudek vedoucího bakalářské práce :

Bakalářská práce Zuzany Děngeové spadá do prací věnovaných problematice neologizmů. Autorka se zaměřila na nová slova motivovaná (ať už bezprostředně, nebo zprostředkovaně) vlastními jmény českých současných politiků.

Práce je rozdělena do šesti kapitol. První je věnována teoretické části. V této kapitole vymezuje autorka na základě přečtené literatury (Hauser, Martincová) termín neologismus. Dále si všímá různých klasifikací neologizmů, které jsou založeny na různých charakterizačních rysech pojmu.

Druhá kapitola je věnována slovtvorbě depropiálních neologizmů. Studentka si všímá derivačních slovtvorných prostředků, které se opakovaně vyskytují u substantiv, adjektiv, verb a adverbii. Upozorňuje také na možnosti dvojí motivace u některých jednotek (např. *prorathovský*). Dále si všímá, že kompozit je zastoupeno mnohem méně, navíc mají okazionální povahu.

Třetí kapitola je věnována významu, produktivitě a expresivitě odvozených pojmenování. Diplomantka se snaží vymezit sémantické skupiny derivátů, které jsou v materiálu nejvíce zastoupeny. Zjišťuje, že jsou to především u substantiv konatelská jména (jména přívrženců a odpůrců), pojmenování činů a způsobů chování. Popisuje také netypicky vzniklá substantiva (okazionální slovtvorba hraje u depropiálních neologických jednotek značnou roli), jako je *mackovačka*, *čunkačinka* nebo názvy poplatků (*Julinkoňé*, *cikrtné*...). Tady jde spíše o to, že samotná pojmenování poplatků jsou poněkud anomální, samotná slova vznikají standardním produktivním prostředkem užívaným pro vznik pojmenování poplatku.

Adjektiva jsou dle předpokladu především vztahová s příponou *-ovský*, u adverbii narůstá produktivita tvoření pomocí prefixu (předložky) *po(-)* a přípony *-ovsku*.

Čtvrtá kapitola je věnována významu, produktivitě prostředků a expresivitě u kompozit.

V páté kapitole se diplomantka zabývá slovotvornými hnízdy, jejich úplností a otevřeností.

Šestá kapitola je věnována problematice depropiálních jednotek ve slovnících. Z. Děngeová upozorňuje, že ač se jednotky zdají být primárně okazionální, některé z nich se mohou uchytit ve slovní zásobě a proniknout do velkých (preskriptivních) slovníků – srov. staré jednotky jako *masarykismus*, *castrismus*, *hitlerismus*. Nová pojmenování se objevují ve větší míře ve slovnících neologizmů. Zajímavý je také vývoj tendence tyto lexikální jednotky tvořit – na základě materiálu získaného ze slovníků neologizmů, který autorka srovnává se svým, zjišťuje, že jednotky narůstají.

Práce Zuzany Děngeové splňuje nároky kladené na bakalářskou diplomovou práci, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikaci:

VÝBORNĚ *práce*

Poznámky a náměty k obhajobě:

1. Na straně 21 Z. Děngeová upozorňuje, že u některých vztahových adjektiv našla také význam přivlastňovací, což se může objevit, ale neuvádí na tento jev příklady.
2. Na s. 30 autorka jednou zaměnila termín *prefix* a *suffixoid*.
3. U sondy do slovníků by bylo záhodno říci, jakým způsobem autorka volila vyhledávání jednotek (tj. která jména si vymezila, že se pokusí najít jejich depropria). Nalezla v SSSJČ také jiné jednotky motivované českými *propria* než abstrakta na *-ismus*? Uvedené příklady nejsou všechny motivované českými jmény (*stalinismus*, *hitlerismus*).
4. V práci se objevuje několik stylizačních nedostatků a chyb v interpunkci, práci ale výrazně na kvalitě neubírají.

V Praze dne .27. 4. 2009

.....
podpis vedoucího bakal. práce